

“XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN VÙNG NGUYÊN LIỆU GIAI ĐOẠN NĂM 2011-2015 CỦA CÔNG TY CỔ PHẦN MÍA ĐÀNG 333”

KS. Lê Tuấn

Công ty cổ phần mía đường 333

Vấn đề quan trọng coi nguyên liệu là yếu tố sống còn của Công ty, xây dựng và phát triển vùng nguyên liệu theo hướng bền vững, đảm bảo hài hòa lợi ích của Công ty, người trồng mía, Nhà nước và xã hội nhằm đạt mục tiêu: Đáp ứng đủ nguyên liệu cho Nhà máy 2.500 tấn mía ngày (TMN) hoặc đủ bình quân 140 ngày/năm, có tính đến công suất 3.500 – 4.000 TMN đến năm 2020. Chuyên đề “Xây dựng và phát triển vùng nguyên liệu giai đoạn năm 2011-2015 của Công ty cổ phần mía đường 333” nghiên cứu thực trạng, phát hiện những vấn đề cần giải quyết, đề xuất các giải pháp nhằm hoàn thiện công tác xây dựng và phát triển vùng nguyên liệu, làm cơ sở cho việc lập kế hoạch phát triển nguyên liệu từ 4.700 ha lên 7.000 ha từ 2011-2015 và những năm tiếp theo.

Chuyên đề gồm 3 chương:

Chương 1: Tổng quan về xây dựng và phát triển nguyên liệu mía đường.

- Giới thiệu khái quát về cây mía, những đặc điểm sinh học, những đặc điểm về nguyên liệu mía và vị trí của mía nguyên liệu trong chuỗi giá trị ngành hàng mía đường: mía là nguồn nguyên liệu chủ yếu, chiếm 70% giá thành sản xuất đường.

- Các tiêu chí đánh giá mức độ vùng nguyên liệu gồm: quy mô và số tập trung, vị trí xã hội nông, vị trí của diện tích,... các tiêu chí về hiệu quả và sự phát triển bền vững.

- Vai trò của vùng nguyên liệu đối với ngành công nghiệp chế biến đường: Hoạt động của các Nhà máy chế biến đường phụ thuộc rất lớn vào khả năng đáp ứng nguyên liệu và số lượng, chất lượng, thời gian cung cấp của vùng nguyên liệu.

- Các nhân tố chính ảnh hưởng đến việc xây dựng vùng nguyên liệu gồm: Các chính sách của Nhà nước, ảnh hưởng của địa phương; Các điều kiện về kinh tế xã hội; Các điều kiện tự nhiên: khí hậu, đất đai, nguồn nước; Vấn đề tranh nguyên liệu; Mối quan hệ giữa nông nghiệp trồng mía và doanh nghiệp chế biến mía đường.

Chương 2: Thực trạng vùng nguyên liệu của Công ty CP mía đường 333.

Công ty Cổ phần mía đường 333 chuyển đổi từ doanh nghiệp nhà nước sang công ty cổ phần theo quy định số 3762/QĐ/BNN-ĐMDN. Tổng quy mô ban đầu 800 TMN, Công ty đã mở rộng công suất lên 1.800 TMN đã đi vào hoạt động trong dịp 2010/2011.

Nằm ở phía Đông tỉnh Đắk Lắk, vùng nguyên liệu của Công ty nằm trên 2 huyện Eakar và Mdrac với diện tích mía 4.701 ha (hiện trạng có đến 12/2010). Qua việc phân tích vùng nguyên liệu, so sánh, đánh giá các nhân tố ảnh hưởng, vùng nguyên liệu có những thuận lợi, khó khăn, hiện chế biến như sau :

- Thuận lợi: Chính sách của Nhà nước, ảnh hưởng của địa phương tạo điều kiện thuận lợi cho công tác xây dựng vùng nguyên liệu; Vùng nguyên liệu được quy hoạch có quy định rõ ràng, có lợi nhuận, điều kiện về thổ nhưỡng, khí hậu, thuận lợi cho cây mía phát triển; Cây mía có lợi thế so với các cây trồng khác trong vùng.

- Khó khăn, hiện chế : Địa hình chủ yếu trong vùng nguyên liệu không thuận lợi cho việc cơ giới hóa canh tác và xây dựng hệ thống kênh mương thủy lợi; Hoạt động khai thác vùng mía không được bền vững, thiêu số đất đai sâu; Số tranh nguyên liệu giữa các Nhà máy đường trong khu vực vẫn còn tiếp diễn; Năng suất mía còn rất thấp so với tiềm năng của vùng nguyên liệu. Việc thực hiện hợp đồng tiêu thụ nông sản vẫn còn bộc lộ những hạn chế từ 2 phía: Công ty và nông nghiệp trồng mía.

Chương 3: Mô tả giải pháp xây dựng và phát triển vùng nguyên liệu.

- Kế hoạch phát triển diện tích từ 2011-2015: từ 4.700 lên 6.500 ha. Năng suất bình quân 65 tấn/ha đáp ứng nguyên liệu cho công suất 2.500 TMN. Từ 2015-2016 phát triển lên >7.500 ha diện 8.000 ha, năng suất 70 tấn/ha đáp ứng công suất 3.500 TMN.

- Nhiệm vụ cần thực hiện, nhiệm vụ giải pháp chủ yếu của công tác xây dựng vùng nguyên liệu:

+ Quy hoạch vùng nguyên liệu theo hành lang pháp lý, đưa ra nhiệm vụ cần khoa học làm tiền đề cho việc đầu tư chi sâu vùng nguyên liệu.

+ Xây dựng mối quan hệ gắn bó, một thị trường giữa nông dân và Công ty trên cơ sở hài hòa lợi ích giữa Công ty, nông dân và xã hội.

+ Phát triển nguồn mía nguyên liệu theo hai hướng, tăng diện tích và tăng năng suất. Thực hiện đồng bộ các giải pháp để tăng năng suất, chủ yếu theo phương châm: “Giống là tiền đẻ, nước phân là cơm”, chăm sóc là quyết định”.

+ Nhiệm vụ giải pháp chủ yếu tranh nguyên liệu .

- Nhiệm vụ kinh nghiệm với Chính quyền trung ương và các chương trình hỗ trợ : nghiên cứu giống, cải tiến hóa học và tài chính, đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng,... Kinh nghiệm với chính quyền địa phương và công tác quy hoạch vùng nguyên liệu, can thiệp vào việc phân bổ đất đai, việc phân bổ tranh nguyên liệu trong vùng quy hoạch, và công tác khuyến nông,...

Tóm lại, việc xây dựng và phát triển vùng nguyên liệu cho Công ty chế biến mía đường 333 là điều hết sức cần thiết. Đây là nhiệm vụ của Công ty phát triển bền vững. Các giải pháp của đề tài mong muốn góp phần giải quyết bài toán nguyên liệu cho Công ty chế biến mía đường 333 nói riêng, cũng như các Công ty mía đường khác trong các nước nói chung.

